

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 157.

50de Møde.

Mandagen den 22de April.

(Fortf.)

Premierministeren: Det er i Særdeleshed i Henseende til to Punkter, jeg vil tillade mig at ytre nogle faa Ord. Foraaavdt angaaer Beregningen af Værdien af de Eiendomme, som der kan blive Spørgsmaal om at sælge, saa finder jeg, at det kan have sine Betænkkeligheder at tage en Gjennemsnitsberegning af Indtægterne til Følge. Indtægterne, saaledes som de have fundet Sted, beroe ikke altid alene paa Eiendommens Værdi, men de beroe ogsaa paa den vedkommende Eiers individuelle Lænsmaade. De beroe tillige ofte paa aldeles tilfældige Omstændigheder. Jeg vil nævne alene eet Tilfælde, som netop er mig nærværende, at eet Fæstebrev har været gjældende fra 1752 til 1824, — det er altsaa i over 70 Aar, og her er Indtægten, beregnet saaledes, som den er etableret i 1752, og som altsaa har været gjældende i den senere Tid, vist ikke nogen passende Maalestok for Eiendommens Værdi i den nærværende Tid. Det er nu et enkelt Tilfælde, som er særdeles paafaldende; men noget Lignende kan dog ofte finde Sted. Naar ligeledes en Eier, saaledes som det ogsaa tidligere er blevet releveret, af en eller anden Grund, af Velvillighedshensyn, af Princip, — troede, at han maatte tage en lav Indfæstning, saa er det Noget, som har været en personlig Sag for ham, men som ikke har nogen egentlig Indflydelse paa at fastsætte Eiendommens Værdi i Handel og Wandel. Lader det sig altsaa gjøre uden en altfor stor Vidtløftighed, — og det skulde jeg troe er Tilfældet, — saa troer jeg, at den ene rigtige Maade til at udfinde en Eiendoms Værdi var den, at, naar en Fideicommisseter vil gjøre Brug af den Afhændelse, der bliver ham tilladt ved nærværende Lovudkast, — han da henvender sig til Justits-

ministeriet og opgiver den Priis, som han overeensstemmende med Egnens Priser paa lignende Eiendomme antager at være Minimum, hvorfor han kan afhænde den paagjældende Eiendom. Finder da Justitsministeriet, at det er en antagelig Priis, — og han kan jo da gjerne vedføie Oplysning om de virkelig stedfundne Indtægter, — og finder Justitsministeriet, at den opgivne Priis i Sammenhold med de virkelige Indtægter er antagelig, saa giver det sit Samtykke dertil, og saa gaaer Operationen for sig. Derved undgaaes paa den ene Side Misligheden, af disse Gjennemsnitsberegninger jeg tidligere tillod mig at berøre, og paa den anden Side undgaaes for Fideicommissarius den Ubehagelighed, der altid ligger i, at en myndig og uafhængig Mand skal lade sig kontrollere af de saakaldte curatores fideicommissi. Det er saaledes det ene Punkt, jeg vilde tillade mig at gjøre opmærksom paa.

Det andet Punkt er den Procent, som kunde tilkomme den nuværende Besidder som Bederlag for de Indtægter ved Indfæstningen, han mister. Den ærede Justitsminister har allerede anført, — som jeg fuldkommen maa være enig i, — at der er en stor Forskiel paa de første og sidste Afhændelser, idet ved de sidste Afhændelser allerede den nuværende Besidder har været i det Tilfælde at oppebære den høiere Rente af Kjøbesummen, som rimeligviis vil overstige den Indtægt, han hidtil har havt. Derimod maa jeg anføre, at de 20 pCt., en Femtedeel af hele Kjøbesummen, som efter Lovforslaget skulde tilstaaes den nuværende Eier, i Almindelighed maa ansees for altfor meget. Det Princip, der er udtalt i Lovforslaget, at Kjøbesummen skal træde istedetfor Fideicommisset, er meget rigtigt; men naar nu en Femtedeel skal gaae fra, saa træder jo ikke Kjøbesummen istedetfor Fideicommisset, men kun $\frac{4}{5}$ deraf, og det troer jeg vilde være et altfor